

**A második otthon Bakonyszücsön
(Second Home in Bakonyszücs)**

**by
Balázs Pálfi
(MTVA)**

SYNOPSIS

The interviewee, Márta Bakos-Tóth, founder of the institute, a clinical child-specialist psychologist, was interviewed at the Patient Rehabilitation Home of Cancer Children. The reporter was Erika Farkas. The editor was Balázs Pálfi.

In Bakonyszücs, in a rural environment, the "Second Home" was established in 1991, in an empty parish building. The institute operates as a rehabilitation center for children who have had cancer and also serves for their families.

The Second Home was dreamed and later created by Márta Bakos-Tóth, a psycho-oncologist, who had been working for many decades in the Center of the Hungarian Children's Oncology Working Group, performing the psychological care of the children and their families in the hospital.

She has been wise to identify the fact that in a long, up to one year period of treatment, children are taken away from their families, friends and they often suffer from this new environment which is hindering their recovery.

Children and also their families need help and psychological care to accept what they have gone through and to be able to find their soul balance in their previous environment. The Second Home satisfies these criteria, and provides a protected community, which means the transition between a hospital ward and society.

In the Home, ill children can spend their holidays with their healed fellows, while gaining strength, experience from each other, responding to the challenges lie ahead. During the summertime, several turnovers are carried out by the families and the Home founder, Márta Bakos-Tóth. We can look into such a being together in the report.

The report was presented on 24 November 2018 on Kossuth Radio channel, within the framework of the program called 'Families, Stories' /Családok, történetek/, broadcasted at 14.00 hours.

- Márta néni 1989-ben kerültünk ide. Ez az épület, egy használaton kívüli plébánia, amely nyugdíjazás miatt megürült. Örökös használatnak számító ötven évre bérleti díjmentesen megkaptuk, hogy Magyarországon is legyen lehetőség a táborozáshoz hasonló élménynyújtásra. Kórházon kívüli rehabilitáció. Hát 1989-ben, akkor magyar gyermek onkológiai centrumnak számító Semmelweis Orvostudományi Egyetem kettesszámú gyermekklinikájának vezető pszichológusaként levonultam 28-30 gyerekkel, egy mérnök-tanár házaspárral és elkezdtünk kvázi táboroztatni. Aztán nagyon hamar kialakult egy nagycsaládos légkör. Beszivárogtak szülők, sátrakon, matracokon hálván időnként és a többi már történelem. Elindultunk az intézményesülés felé.
- Egy nő 2014-ben kiderült a kislányomnál a kismencedei daganat. Egy szociális munkás ajánlotta nekünk Bakonyszücs-t, és itt fedeztük föl Márta nénit is. Imádunk itt lenni, a többi emberekkel, ugye akik ugyan olyan sorstársak.
- Riporter És hogy van a Tifani gyerek?
- Egy nő Nagyon jól, köszönjük szépen, három éve tünetmentesek vagyunk.
- Riporter Meggyógyult? Ilyenkor lehet ezt mondani?
- Egy nő Hát öt év a teljes gyógyult idő. Csak annyit tudok, hogy inkább tünetmentes.
- Riporter Köszönöm szépen. Hogy vagy Tifani?
- Tifani Jól.

Márta We came here in 1989. This building is a disused parish. It is empty because the priest retired. We rent this building free of charge for fifty years in order to provide a camping experience in Hungary. This is a kind of rehabilitation, however without a hospital. In 1989, when I was a senior psychologist of the Oncology Center of the Semmelweis Medical University's Children's Clinic, I came here with about 28-30 children and with an engineer-teacher married couple at my side, and we started camping. After that, a big family atmosphere evolved quite soon. Parents appeared too and they were sleeping in tents, on mattresses, and the rest, as they say, is history. Everything began to institutionalize.

A woman In 2014 turned out that my daughter has a pelvic tumor. A social worker recommended Bakonyszücs to us. We met Márta here. We just love to be here with the others, who are fellow sufferers, companions in distress.

Reporter How is Tifani?

A woman She's doing very well, thank you for the question. She is asymptomatic since three years.

Reporter Has she recovered? Can we say that in such a situation?

A woman To be honest, the total healing time is five years. I'd rather say that she's asymptomatic.

Reporter Thank you. How do you feel, Tifani?

Tifani I'm fine.

- Riporter De mi itt a jó? Magyarázd el nekem, én még nem táboroztam itt.
- Tifani [...] a medence is jó, meg Márta néni is.
- Riporter Sokat beszélgettünk még a felvétel előtt arról, hogy attól fél Márta, hogy elsikkad az itteni létnek a lényege.
- Márta néni Hát én nem attól félttem, hogy a műsorban sikkad el, de elmosódnak a tudatokban a táborozás és a hosszabb távú kapcsolatot, azaz utógondozást biztosító rehabilitáció. Tehát ez az intézmény, ha tényleg megfelel a várt projektben kapott nevének, a „Második otthon” elnevezésnek, akkor hosszú távú kapcsolatot épít.
- Riporter Most hogy állnak ezzel? Ugye rosszkor jöttünk, mert az eredeti épületben most nincsen bentlakás, és az előző helyszínen ahol jártunk, ott a falusi túrizmus vendégházban vannak egyébként nagyon boldog felnőttek és gyerekek.
- Márta néni Hát szívből örülök, hogy nagyon boldogok a tegnap darázsijedelem után. Nem katedrálisokra kell gondolni. Ez egyébként ez Sólyom László kifejezése volt. Egyszer indulatba jött, hogy a kormányhivatal miért kötözködik, miért nem ad már végleges működési engedélyt? – „Hát kedves Márta, maga is öregszik velem együtt.” –mondta ezt még ő elnök korában. – „ Ezt már véglegesíteni kéne, végül is maguk nem katedrális akarnak!” Hét-nyolc apartman készül, amely talán modellként véglegesítheti a kormányhivatal döntését.
- Vince Tiszteletem, Bornemissza Vince.
- Riporter Vince, hányan jöttek?
- Vince Öten.
- Riporter Felesége, igen, és akkor három gyerek, ha éles ésszel jól számolom.

Reporter Can you explain me please why do you like this place? I still never was camping out here.

Tifani [...] the pool is ok, and I also like aunt Márta.

Reporter We talked a lot before the records about Márta's fear, that one day the real essentials of being here will get somehow lost.

Márta I mean, I am not afraid of the presentation of it in the radio program but the point of it in the human mind, that the camping helps in keeping long-term relations, so-called after-care rehabilitation. So this institution, if it fits to its project name, it is a kind of 'Second Home', which is meant to establish long-term human relations.

Reporter What about the project? We arrived here at a relatively bad period of time, because it is not possible to sleep in the original building. Anyway, the neighboring rural guesthouse is full of cheerful, happy parents and children.

Márta Glad to hear that! Let alone after that horrible bee invasion yesterday. Well, we don't have to think about cathedrals. This sentence was said by László Sólyom. One day, he became very angry because the government office didn't give us final permission, which was required for the camp's operation. 'Dear Márta, you're getting older, just like me.' – he said when he was the President of the Republic. 'You should have received the permission already, after all, you wish to have not a cathedral!' Right now, about 7-8 apartments are under construction, which could finalize the decision of the government office.

Vince Hello, my name is Vince Bornemissza.

Reporter How many of you came here, Vince?

Vince Five of us.

Reporter Your wife, yes, and three children, if I'm counting correctly.

Vince Igen.

Riporter Melyik gyerekük a beteg gyermek?

Vince Ő. Agydaganatos volt.

Riporter Műtét előtt? Műtét után?

Vince Hát már műtét után... Hány éve? Segíts mami!

A feleség Négy és fél éve.

Riporter Hát akkor még nagyon kicsi lehetett.

A feleség Egy éves múlt, mikor kiderült, hogy agydaganatos.

Riporter Hogy van most ez a kicsi gyermek?

A feleség Köszönjük szépen, most már jól van. Három éve záró vizsgálaton túl vagyunk, minden rendben van.

Riporter Ez az otthon, ez a rehabilitációs helyszín, hanyadszor vannak itt?

Hölgy Most vagyunk negyedszer. Sok mindent megtanulunk egymástól.

Riporter Meg a közösség, hogy itt csupa azonos sorsú ember van.

Hölgy Igen. Itt teljesen egyforma mindenki.

Riporter Köszönöm szépen. És akkor bújok ide magukhoz.

Melitta Ábrahám Melitta.

Vince Yes.

Reporter Which one of the children does have health problems?

Vince He. He had brain tumor.

Reporter Is he before or after the operation?

Vince After... It was like...how many years? Mummy, help me please!

The wife It was four and a half years ago.

Reporter Well, he was pretty young at that time.

The wife Yes, he was. When it turned out that he has a brain tumor, he was only one year old.

Reporter How is he nowadays?

The wife He's fine, thanks. We are through testing and final examinations, already three years now. Everything's OK.

Reporter How many times have you been here, in this rehabilitation center?

Woman II It is the fourth time. We learn a lot from each other.

Reporter And the community, I mean, here you can meet many people with the same fate.

Woman II Yes, of course! Everyone is in the same situation, we are all alike.

Reporter Thank you. Now I'll ask you there!

Melitta My name is Melitta Ábrahám.

Ferenc Ábrahám Ferenc vagyok.

Angéla Ábrahám Ferencné Angéla.

Riporter Gyermekecskékük?

Angéla Igen.

Riporter Ühüm. Mióta jársz ebbe az otthonba?

Kisfiú Hát most már két éve.

Riporter És miért?

Kisfiú Tesómmal jövünk, és tényleg, mindig olyan társasággal vagyunk, hogy élmény itt lenni.

Riporter És ki a beteg? Te vagy a testvéred?

Kisfiú Testvérem.

Riporter Mi baja van?

Kisfiú Ewing szarkómás volt.

Riporter S az milyen betegség? Apuka?

Apuka Csontból kinövő daganat.

Riporter Maradéktalanul gyógyítható, nem?

Apuka Hát, hála Istennek, most már öt éve tünetmentesek vagyunk.

Ferenc I'm Ferenc Ábrahám.

Angéla Angéla Ábrahám Ferencné.

Reporter Is he your child?

Angéla Yes, he is.

Reporter I see. Since when do you come back here?

Little kid Since two years.

Reporter What is the main reason for you to be here?

Little kid I come here with my sibling. I think the community is the reason. It's always a pleasure to be with them.

Reporter Which of you is ill?

Little kid My sibling.

Reporter What is the problem?

Little kid Ewing's sarcoma.

Reporter What kind of illness is it? Could you explain?

Father It's a bone-growing tumor.

Reporter It's curable, isn't it?

Father He's asymptomatic for five years, thanks to God.

Anyuka Itt azért meg tudjuk osztani egymással, hogy ki milyen nehéz dolgokon ment keresztül. Mert, azért ezt egy kívülálló nem igen érti. Sokszor van olyan, amikor nem is szívesen beszélünk róla, mert olyan lenézők az emberek, azzal kapcsolatban, hogy nekünk egy ilyen, sajnos... Igaz, hogy tünetmentesek vagyunk, de a lábán nagyon látszik, hogy ő egy nehéz helyzeten ment keresztül. Mivel ő neki a gerince is eltört akkor, amikor...

Riporter Hol van ez a gyermekecske?

Anya Itt van. Így van, meg a hosszú kemoterápia ugye, meg a sugár minden, ott ő nagyon kikészült, és... Meg van az a bizonyos unokatestvér, aki ott van mindig körülötte, meg a Dzsenni a másik. És ő velük szeret lenni.

Riporter A szülők mindannyian azt fogalmazták meg, hogy a legjobb dolog ebben az otthonban, az együttlétben az, hogy nem kínos, hogy beteg gyerekük van, és ez rettenetesen sok terhet levesz róluk.

Márta néni Helytálló megközelítés. Huszonnyolc év tapasztalata beszél belőlem: nem szavakkal kell az elfogadás, hanem ahogy Andrea engem átölelt, ez azt jelenti, hogy leomlottak a falak a doktornő és Andrea között. Én elhiszem, hogy a szülők válláról ez óriási terheket vesz le, mert magam látom, hogy a gyerek elfogadja a sorstársat, a szülő elfogadja, a község elfogadja, és én nagyon remélem, hogy a társadalom is elfogadja, csak másképpen kéne talán megszólítani.

Riporter Mikor jöjjünk vissza Márta? Mit gondol, mikor lesz kész a ház? Mikor lesz minden rendben?

Márta néni Minimum tizennyolc milliót elő tudjuk valahonnan kaparni.

Riporter Hát az igazán semmisség.

Mother Here we can share our stories with each other about the tough times we had to go through. It is important, because people, who do not have problems like these, they can't really understand our situation. We often don't like to talk about our pain because sometimes people can be pretty cruel, their humiliation can be embarrassing. Even if our child is asymptomatic, but you can see the illness on his leg, so it makes clear that our kid went through really tough times. His spinal was also broken then...

Reporter Where's the child?

Mother Here... so the long-term chemotherapy, the radiotherapy... all in all, the procedure stressed him out... Luckily, he is surrounded by his cousins and Jenny. He likes their company.

Reporter All the parents told me, that the best thing to be here is that they do not have to be ashamed because of their children's problems, the illness. It makes so much easier for them.

Márta It is true. Twenty-eight years of experience helped me to realize, that it is needed to show acceptance not by words, but by acts. A hug can tear down the walls between the children and us. I believe that, as you mentioned, it makes easier for the parents and helps the children to accept their situation. Everyone accepts the other. I hope also the society does it, we just need to approach a different way.

Reporter When should I come back? What do you think when will be the house ready? When will be everything all right?

Márta First, we should get eighteen million forints (*HUF*).

Reporter Well, that's not a big deal.

Márta néni Haha. Úgy tűnik, bár rám nincs jó hatással. Azért voltam indulatos, azért fakadtam sírva, mert szegény édesapám, akinek az egész vagyona elűszott, mindig azt monda, hogy –„Kislányom, a műveltség a legnagyobb vagyon.” –és több nyelven tudott megszólalni, de a becsületszavamat vette, hogy soha senkinek egy forint adósságom se lesz... Hát akkor tessék elképzelni, a jelenlegi belső harmóniámat, mert tizennyolc millióra nincs fedezet... De valamikor biztos kész lesz, lehet, hogy ez a műsor is segít ebben, lehet, hogy a koncert is segít ebben. Egyet viszont biztosan tudok: Isten segíteni fog ebben. Mindenkinek kívánom, hogy ezt, legalább abban a korban, amiben már én vagyok, igaz hittel tudja kimondani.

Márta

It might seem easy. I even cried because my father was lost by fortune, he lost his money, he always said that the highest value is the knowledge. I had to promise him that I would never have a single forint (*HUF*) debt.

Now, you can imagine my inner harmony how I feel in such a situation. I need eighteen million, for which I do not have cover/margin. It will be ready one day, this radio program might help too, or the concert. There's something that I know for sure; God will help us. I hope that everyone, at least at my age, will believe in that and will have true faith.